

Ammatillisen koulutuksen viitearkkitehtuuri

Ammatillisen koulutuksen viitearkkitehtuuri kuvaa ammatillisen koulutuksen ekosysteemin sekä periaatteiden, palvelujen, tietojen ja tietojärjestelmien muodostaman kokonaisuuden. Yhteinen viitearkkitehtuuri edistää ammatillisen koulutuksen järjestäjien palvelujen, tietojen ja tietojärjestelmien yhteentoimivuutta.

Ammatillisen koulutuksen viitearkkitehtuurin tausta ja prosessi

Ammatillisen koulutuksen viitearkkitehtuuri on tehty laajana ammatillisen koulutuksen järjestäjien verkostoyhteistyönä opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittamassa *KARKKI - kokonaisarkkitehtuuria ammatilliseen koulutukseen* -hankkeessa. Arkkitehtuurityöhön on osallistunut ammatillisen koulutuksen eri tehtävissä toimivia asiantuntijoita, ammatillisen koulutuksen sidosryhmiä ja opetushallinnon edustajia.

Viitearkkitehtuurissa tuotetut kuvaukset ovat avoimesti kaikkien ammatillisen koulutuksen järjestäjien käytettävissä ja jatkokehitettävissä. Viitearkkitehtuuria kehitetään edelleen ammatillisen koulutuksen järjestäjien ja kansallisen tason yhteistyönä viitearkkitehtuurin hallintamallin mukaisesti.

KARKKI-hankkeen keskeisiä yhteistyöhankkeita ovat *Ammatillisen koulutuksen oppimisanalytiikan kehittäminen* hanke (OA-hanke), Ammatillisen koulutuksen digitalisaation osaamisen ja johtamisen kehittäminen hanke (Digiosaava.fi-hanke) ja *Tietojohdamisen kehittäminen* -hanke (Tieto-osaava-hanke). Ammatillisen koulutuksen viitearkkitehtuuri muodostaa yhteisen viitekehyksen oppimisanalytiikan, tietojohdamisen ja digitalisaation osaamisen ja johtamisen kehittämiseksi. Hankkeissa tehty kehittämistyö vahvistaa ammatillisen koulutuksen digitalisaatiota ja koulutuksen järjestäjien yhteistyötä ja ekosysteemimäistä toimintaa.

Ammatillisen koulutuksen viitearkkitehtuuri

Nopeasti muuttuva toimintaympäristö vaatii toiminnan, osaamisen ja ajattelun uudistamista.

Arkkitehtuuri kuvaa periaatteiden, palvelujen, prosessien, tiedon, tietojärjestelmien (ja teknologian) muodostamaa kokonaisuutta.

Oppijakeskeinen, tietoperusteinen ja ekosysteeminäinen tapa toimia ovat keinoja vastata muutoksiin.

Arkkitehtuurityö antaa viitekehyksen ja käsitteet yhteiselle tiedon jäsentelylle sekä kuvaa tietojen ja toiminnan yhteydet.

Ammatillinen koulutus uudistuu yhdessä muiden koulutus- ja osaamiskesysteemin toimijoiden kanssa.

Strategia on arkkitehtuurityön lähtökohta. Arkkitehtuuri edistää digitaalisten palvelujen ja toiminnan strategialähtöistä kehittämistä.

Viitearkkitehtuuri luo yhteistä tilannekuvaa sekä kuvaa ammatillisen koulutuksen ekosysteemin.

Arkkitehtuuri on organisaation johtamisen ja systemaattisen kehittämisen työkalu.

Ammatillisen koulutuksen viitearkkitehtuurin rakenne

1. Johdanto ja arkkitehtuurin rakenteet

2. Periaatteellinen taso

- Arkkitehtuuriperiaatteet
- Ohjaavat lait ja määräykset
- Arkkitehtuurin hallintamalli
- Keskeiset viite- ja sidosarkkitehtuurit
- Ohjaavat strategiat ja selvitykset
- Kyvykkyydet

3. Toiminta-arkkitehtuuri

- Palvelut
- Prosessikartat
- Prosessit
- Toimijat ja roolit

4. Tietoarkkitehtuuri

- Käsitmallit
- Sanastotyö
- Tietomallit ja soveltamisprofiilit
- Tietoryhmät
- Tietovarannot ja tietovirrat

5. Tietojärjestelmäarkkitehtuuri

- Arkkitehtuurin kerrosnäkömät
- Loogiset rajapinnat
- Tietojärjestelmäpalvelut
- Tietojärjestelmät
- Tietojärjestelmien välinen vuorovaikutus